

גיזת הזהב של יצרני הג'ינס

מפעם לפעם מופיעה בעיתון ידיעה קטנה, על דליקה בבית-מלאכה למיכנסיים או חולצות בתל-אביב. הידיעה עוברת בשקט. איש לא מתלונן במשטרה. אולם מאחורי השריפות הללו מסתתר הסיפור על העסק הטוב ביותר בישראל בשנת 1975: ייצור ביגדי-ג'ינס.

הכוונה אינה למפעלי "אתא" או "פולגת", יצרני "לי", או "ליווייס", אלא לכמה עשרות יצרנים בשמות עצמיים, שמספקים את החורה לבוטיקים הצצים בכל פינה, ומתחרים בבוטיקים הוותיקים כמו "ג'ינס לי כיכר המדינה", המקפיד על מוצרים נושאי שם יצרן מוכר.

הנה, למשל, אחד היצרנים, הללו, ושמו חיים. לפני שנתיים השתחרר מצה"ל, שכר ברחוב הרצל מקום בגודל 35 מ"ר, הכניס בו כמה תופרות עם מכונות-פריצה, והזמין גורן המראה לתופרות מה לתפור, והתחיל מייצר מיכנסיי-ג'ינס בשם

מיסחרי מסויים. התוצאות: תוך שנתיים קנה וילה ב-800 אלף לירות, השקיע עוד 200 אלף לירות במניות, כלל-תעשיות, ועתה הוא מבכה את גורלו על ירידת השערים.

הבעייה העיקרית שלו היא, במה ל-השקיע את עשרות אלפי הלירות שהוא מרוויח מדי-שבוע. קשה להאמין! בבק-שה, הנה התחשיב:

כל מכונת-תפירה מסוגלת לייצר, ב-מישמת אחת, 1000 יחידות-מיכנסיים בחודש. כל זוג נמכר לבוטיקים ב-80 לירות. השבוע העלו את המחירים ב-10 לירות לזוג, "בגלל הפיחות". לזוג-מכני סיים צריך 1.5 מטר בדג'ינס, שמחירו עד 1.5 דולר לש"ח כפתורים וכל התוספות, או מכסימום 15 לירות לזוג.

התופרת מכינה בשעה אחת 10 עד 12 זוגות ומקבלת, 6 עד 8 לירות לשעה או 2 עד 2.5 לירות לזוג. מכאן שההוצ-

אות על בד ושכר הן 17.5 לירות לזוג. מוסיפים 15 אגורות לזוג לגזרן, המקבל 20 לירות לשעה, חותך ב-3 שעות 300 זוגות-מיכנסיים והולך לעבוד במקום אחר.

עוד סכום דומה לזוג - למכירת ה-לולאות, המקבלת 1500 לירות לחודש תמורת כמה שעות שבתן היא מכינה לולאות לכל מכונת-תפירה. עתה מחש-בים פחת על הציוד, כאשר מחיר מכונת-תפירה הוא 3000 לירות, ומחיר מכונת-כפתורים 800 לירות.

נשכח משהו! כן, דמי-שכירות המקום עוד 2000 לירות לחודש, חשמל ושונות - בחשבון גם מאד, וביחד, 30 לירות מלוא התוצאות לזוג מיכנסיי-ג'ינס. כל זוג מכניס 80 לירות, והרווח הנקי הוא 50 לירות לזוג!

כל מכונת-תפירה מכניסה לבעל-המקום 50 לירות נטו כפול 1000 זוגות שהיא

שניים ממיפיערי הג'ינס מרוויח המוכר הראשון

הסמים של רבינוביץ

גלולות הפיחותים והאינפלציה שרבי-נוביץ וזנבר מלעיטים בהן את המשק, משפיעות עליו כמו חיש הניתן למכור-לסמים. ראשי מיפעלי-ייצוא טוענים, כי הפיחותים רק מפריעים להגדלת הייצוא, בניגוד לדעתם של שר-האוצר ויועציו מ-"בנק-ישראל".

מיפעל גדול ומסודר חייב, לאחר כל פיחות, להתאים את המאזן לערך החדש של הלירה. אם היה פיחות של 10%, עליו להגדיל את צד הנכסים במאזן ב-שיעור דומה. מייד עליו להגדיל, במקביל, את צד ההתחייבויות באותו שיעור, היינו ללגות כספים בשיעור הפיחות. כך צריך המופעל להשקיע את אונו וחוננו בהתא-מתן לשערי הלירה, במקום להפנות את הכספים להגברת הייצוא.

כמו מכור-לסמים, כך גם המשק, לא יעזר עליידי פיחותים. מדיניות הפיחות והאינפלציה עושה בישראל מה שהיא עושה בכל מקום אחר: מעבירה כסף מחלקם של השכירים לחלקו של ההון. המדיניות הזו פוגעת ביצרנים ובשכירים כאחד, מעבירה רווחים לטפילים וללא-יצרנים, המשקיעים בהון ולא בייצור.

כדי להגדיל את הייצוא צריך קודם-

כל לחסל את ההון השחור, שאינו משלם מס, היוצר את הביקוש במשק. כל עוד קיים הון זה, הוא יציע ליצרן המקומי יותר מכפי שזה יקבל בייצוא - ולא יעזרו כל הפיחותים. שנית, יש לטפל בכל מיפעל בנפרד, בשיטת-ספירה, אבל ללא המיגרעות שלה. צריך לחזור לעבוד ב-מיקרו, ולא במאקרו.

במקביל לחיסול ההון השחור, עליידי המימוש המלא של מסקנות ועדת בן-שחר ובנוסף להן, הפעלת השיטה האמי-ריקאית של מס-הכנסה: בדיקה מסו-רגת, עונשים כבדים ביותר. בד-בבד יש לחלף את הכסף, תוך הטלת מס על ההון המוחלף, וכך לשים יד על המז-מנים. יחד עם זאת גם שמים יד על מחי-זיקי איגרות-החוב ללא-שם, החייבים ל-הירשם ולהצהיר עליהן.

רק פעולה משולבת כזו, במיסגרת מדי-ניות-הכנסות כוללת, תבריא את המשק. השיטה הקיימת, של מדיניות מוניטרית, פשטה את הרגל בכל העולם פרט לישר-אל. המועמדת הרצינית השנה לפרס-נובל לכלכלה, ג'ואן רובינסון הברי-טית, מטיפה זה שנים למדיניות-הכנסה כוללת, ולנטישה מוחלטת של תיאוריית המוניטאריות של מילטון פרידמן.

עושה בחודש, היינו 50 אלף רווח נקי למכונה אחת. לאותו חיים יש שלוש מכונות.

מצב דומה, עם יצרני החולצות. מחירן לצרכן, בבוטיק, 120 עד 140 לירות ה-אחת. הבוטיק קונה אותן מבית המלאכה ב-70 לירות האחת. ההוצאות של בית-המלאכה הן: על בד לחולצה - 10 ליר-רות, צווארון וכפתורים עוד חמש לירות, פועלת מקבלת 8 לירות לשעה שבה היא מייצרת 4 עד 5 חולצות, כך שהוצאות החומרים והעבודה הן 17 עד 18 לירות לחולצה. כל שאר הציוד עולה כמו ב-מיכנסיים, וגם כאן ההוצאות המכסימ-ליות לחולצה הן 30 לירות. הרווח הנקי - כ-40 לירות לחולצה.

6 מיליון לרוםשילד

לקראת האסיפה הכללית של "החברה-לישראל", שתיערך השבוע, הודיעה חברת "איסרוף", השייכת לברון אדמונד דה-רוטשילד, לרשות לניירות-ערך, כי היא מחזיקה עתה ב-6162 מניות של החברה, בשווי נקוב של 100 אלף דולר האחת. כפי שמסר מדור זה בשעתו, קנה ה-ברון את חלקה של קבוצת "דיסקונט" ב,חברה לישראל", במזומן ובחילופי-מני-יות, תוך הבטחה כי נציג, "דיסקונט", משה בנו גיטר, ימשיך לכהן בהנהלת "החברה לישראל" מטעם, "איסרוף".

זעזועים בענף

הבנייה

השפל הממושך בענף-הבנייה החל נותן אותותיו בחברות הגדולות. אחת החברות המוליכות בארץ, "צוות-ריל", מנסה עתה להתגבר על הקשיים על-ידי חיזוק ה-הנהלה הנוכחית. ל"צוות-ריל" עבודות-בנייה, עד סיום השנה, בקרוב ל-50 מיל-יון ל"י. החברה נושאת הפסדים כבדים בגלל ניהול לקוי, בעיקר זניה במיכרזים בכל מחיר במחירי הפסד.

החברה קשורה קשרים הדוקים עם "בנק לאומי לישראל", והיא חייבת לו כ-25 מיליון לירות. הבנק התערב לאח-רונה לחיזוק הצוות הניהולי של החברה, המנסה גם למכור כמה בניינים לא-גמ-ויים שלה. הרוח החיה בחברה הוא משה לפיד, לשעבר חשב מישרד-השיכון. הני-הלת, "בנק לאומי" סירבה להגיב בקשר למצב החברה, אבל טענה כי לא מינתה כל מנהל מטעמה.

חברה אחרת העוברת זעזועים היא "מראות-נוף" בפתח-תיקוה. חברה זו נתקעה באמצע הקמת שיבוע בתים ב-פתח-תיקוה, לאחר שמכרה כבר זירות ללקוחות. המשקיעים הם שימ"ח מ-ג-דלבאום מירושלים, אחיו של מנכ"ל מישרד-המיסחר-והתעשייה, וקבוצה כני-דית-אמריקאית בראשות ויקטור אר-מן. בימים אלה מנסים למצוא הסדר, שלפיו יוצא מנדלבאום מחלקו בחברה, שתישאר בידי קבוצת-ארמן, ואילו ארמן ישאיר בידי מנדלבאום את פרוייקט מורט-היל בירושלים.

גליהתייקרויות

בסוף החודש

שורה ארוכה של מיפעלים מכינה העל-אות-מחירים לסוף החודש. מיפעל, "שמו" כבר מדפיס מחירוים חדשים, הכוללים הגדלה של מס-הקנייה בשיעור של 4.5% בערך. גם מיפעל, "שטיחי כרמל" מכין העלאות-מחירים, הכוללות תוספת 7% מס-קנייה.

סוף-סוף - למש"ק

חברת הקצינים "מש"ק" (משוחררי שירות-קבע), שהוקמה בשעתו וניסתה לעשות רווחים מעסקים, תוך ניצול מעמ-דם של בעלי-מניותיה, רובם קצינים גבו-הים, שבקה חיים לכל חי.

לפני שנים אחדות קנה קונצרן, "כלל" את מחצית המניות בחברה, שעיקר רכו-שה היה מלון בשארם-אל-שייך בשותפות עם "אנד", ומלון בתניה הקרוי "החוף הירוק", וכן מחצית במישרד הפירסום "פורום". עתה השתלטה "כלל" כליל על "מש"ק", על-ידי החלפת מניות בעלי-החברה במניות חברת "כלל-תעשיות", לפי שער של 120 נקודות.

פרט מעניין: העומד בראש "כללית-ע" שיות, רביאלוף (מיל.), צבי ("צ'רה") צור, היה בין מייסדי "מש"ק" בשעתו. ראשי "מש"ק" מאז היווסדה ועד גווני-עתה היו שמעון ינאי, אברהם לפה, בנימין גיבל, אלכס גתמון ויוסף גבע.

יו"ר גבע צחק הצחק אחרון

האם מילווה-המילחמה-מרצון הוא חוקי ?

איגרות אלו ניסחרות כיום ב-25% מערכן. אם הן תחפוכנה שחירות, הן תהיינה שוות מייד 180%. סוחרי האיגרות, וריבנות מחזיקי-איגרות האסורות במיסחה, עוקבים אחר פרשת היואן יוסף טוילינה ("העולם הזה" 1919) בנשימה עצורה. אם כתוצאה ממשפט זה יתברר כי אין עבירה פלילית בהעברת האיגרות, ו"בנק ישראל" יהוייב לפדותן מכל המציג אותן, יעלה ערכן מ-25% כיום, לקרוב ל-250%. התעקשותו של נגיד, "בנק ישראל" שלא לאפשר מיסחר בניירות אלה, גורמת לעושה בעליהן, המקבלים עתה אתו נמוך ביותר מכפי שיוכלו לקבל אם יותר המיסחר בהן.

כמה עורכי-דין התבקשו על-ידי סוחר איגרות-החוב בנו ליבל, לבדוק את חוקיות ההגבלות על המיסחר באיגרות מילווה-המילחמה-מרצון של אוקטובר 1973. תקנות המילווה, המודפסות באותיות קטנות, קובעות כי התעודות תיפדינה כעבור 15 שנה על-ידי מקבלן בלבד, וכי אינן שחירות ואינן ניתנות להעברה.